

BORUSAN ASIM KOCABIYIK MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ REHBERLİK SERVİSİNİN İLKELERİ

1- Her birey seçme özgürlüğüne ve hakkına sahiptir

Değişen dünya değişen seçenekler sunmaktadır. Birey kendi hayatı hakkında karar verme özgürlüğüne sahiptir. Karar verebilmesi içinde yeteneklerini, kapasitesini tanıyıp, çevresindeki olanakları bilmesi gerekir. Rehberlik ve psikolojik danışmanın görevi, bireyin seçme özgürlüğünü kullanabilmesi için seçenekleri algılayabilmesine ve doğru tercihler yapmasına yardımcı olmaya çalışmaktır.

2- İnsan saygıya değer bir varlıktır

Rehberliğin temelinde, insan hak ve sorumlulukları ile yakından ilgili demokratik ve insancıl bir anlayış vardır. Saygı, bir başkasını değerli bir varlık olarak algılamak, onun ihtiyaçlarına karşı duyarlı olmak demektir.

Danışman ve öğretmenlerin saygı göstergesi öğrencileri ilgi ile dinleyerek onların ihtiyaçlarını anlamaya çalışmak, gerekli gördüğü bilgi ve desteği vermek ve öğrencinin yaşadığı sorunlarını yine kendilerinin çözmelerine yardımcı olmaya çalışmaktır.

3- Rehberlik hizmetlerinden yararlanmak isteğe bağlıdır (gönüllülük esastır)

Rehberlik ve psikolojik danışmanın hedefi bireyin iç dünyası ve ihtiyaçlarını anlamak ve bireyin yaşadığı sorunlarını kendinin çözmeye yardımcı olmaktır. Bu nedenle bireyin bu yardımı almada gönüllü ve istekli olması gerekmektedir. Hiç kimseye zorla yardım edilemez. Fakat bazı durumlarda öğretmen öğrenciyi rehberlik servisine gönderebilir ya da öğretmenler sınıf içi rehberlik saatlerinde grup faaliyetleri düzenleyebilirler ve buna bütün öğrencilerin katılması gerekir. Her iki durumda da yapılması gereken yapılacak yardım ya da faaliyette öğrencinin isteğini uyandırmak için ortam hazırlamaktır.

4- Rehberlik hayat boyu yararlanılabilecek bir hizmettir

Bireyin gelişimi ve özü gerçekleştirme bir hayat boyu sürdüğüne göre rehberlikte sürekli olmalıdır. Rehberlik sadece problemleri durumlarda ya da meslek seçiminde vardır denilirse rehberliğin alanı çok kısıtlanmış olur. Fakat bunun da yanlış anlaşılması gerekir ki bireyin her sorununda rehber öğretmene gitmelidir anlayışı da bireyin bağımlı bir kişilik geliştirmesine neden olur. Kendi başına baş edemediği durumlarda bu servislerden yardım almalıdır.

5- Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetlerinde gizlilik esastır

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmeti verilirken bireyin mahremiyetine saygı duyulmalı ve bireyin izni olmadan hiçbir sırrı dışarıya taşınmamalıdır. Eğer bu ilke uygulanmaz ise danışanların danışmana karşı güveni yok olur ve süreç biter Ayrıca en önemlisi de en temel ilkelerden olan bireye saygı ortadan kalkmış olur.

6- Rehberlik tüm öğrencilere açık bir hizmettir

İnsan bir ömür boyu gelişme ve değişme yaşadığına göre ve farklı evrelerde farklı sorunlarla karşılaştığı için her an rehberlik ve psikolojik danışma hizmetinden yararlanabilir. Bu hizmetten sadece “normal”den ayrılanlar, engelli ya da uyumsuz bireylerin yararlandığını düşünmek Rehberlik ve Psikolojik Danışmanın alanını daraltmaktadır. Çünkü normal diye adlandırdığımız bireyler de belli dönemleri daha kolay geçirebilmek için bu hizmetlerden yararlanabilir.

7- Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri ilgililerin işbirliği ile yürütülmelidir

Rehberlik uygulamalarında öğrenci ile ilgili herkesin ortak bir anlayış ve işbirliği içinde çalışması gereklidir. Rehberlik ve Psikolojik danışma hizmeti sadece uzman kişilerin katkısıyla etkili bir şekilde yürütülemez. Okul yöneticilerinin, öğretmenlerin ve velilerin ortak bir amacı gerçekleştirmek için uzman kişinin önderliğinde işbirliği yapmaları fayda sağlayacaktır.

8- Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetlerinde bireysel farklılıklara saygı esastır

Her birey kendine özgü bir varlıktır; ilgi, yetenek, değer ve tutumları ile diğerlerinden farklılaşır. Bireysel farklılıklara göre hazırlanmış programlarda çeşitlilik ve öğrencilere seçme özgürlüğü sağlayan bir eğitim verimi artırabilir. Rehberlikte verilecek hizmet de bireysel ihtiyaçlara ve özelliklere göre düzenlenmelidir.

9- Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri, hem bireye hem de topluma karşı sorumludur

Psikolojik danışmanın amacı bireyin, topluma körü körüne uyum göstermek yerine, dinamik bir uyum gösterebilmesi için gerekli duyarlılığı ve beceriyi kazanmasına yardımcı olmaktır. Bunu başarabilen öğrenci bireysel farklılıklarını ortaya koyarken aynı zamanda toplumun bir parçası olmayı ve kendi yapabilecekleri çerçevesinde katkı sağlamayı başarabilir.

10- Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri, eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır

Rehberlik uygulamaları her okulun amaç ve ihtiyaçlarına uygun alanlarda yoğunlaştırılmalıdır. Uygun bir okul rehberlik programı, çevre koşulları ve özellikleri ile öğrenci nitelikleri ve ihtiyaçlarının düzenli ve sistemli olarak değerlendirilmesi temeline dayandırılmalıdır. Öğretim ve rehberlik hizmetleri karşılıklı olarak birbirine bağımlıdır.

Rehberlik eğitimden ayrı fakat eğitim için yürütülen bir hizmettir. Bu nedenle danışmanların eğitim öğretim sürecini ve okul işleyişini bilmeleri, yaptıkları görevde daha etkili olmalarına yardımcı olacaktır.

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Birimi

Rehberlik Servisi olarak amaç; öğrencinin kendisini tanıma sürecinde rehberlik etmek; problemlerini çözmesine, doğru kararlar almasına, ilgi ve yeteneklerini, var olan potansiyelini fark edip geliştirmesine, çevresine uyum sağlamasına ve böylelikle "kendini gerçekleştirmesine" destek olmaktır.

Rehberlik servisimiz, "**kendini gerçekleştirme**" ilkesini benimseyen bir anlayışla, öğrencilerimizin de bu ilkedan hareket etmeleri, ilgi ve yeteneklerini geliştirerek iç görü kazanmaları ve farkındalıklarını artırmaları için çok yönlü bireysel ve grup rehberlik çalışmalarını temel almaktadır.

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisi, tüm öğrencilere **çözüm ve süreç odaklı** yaklaşan rehberlik anlayışını esas alır. Bu doğrultuda, bütüncül bir temelle gelişimsel, önleyici, yönlendirici çalışmalarımız bireysel, sınıf ve grup düzeyinde olup, öğrenci-aile ve okul arasında iş birliğine dayanır.

ÇALIŞMA ALANLARI:

Kişisel Rehberlik:

- Öğrencilerimizin doğru davranış kalıpları ve farkındalık geliştirmesine destek olmak,
- Sosyal, duygusal, bilişsel gelişimlerini izlemek ve değerlendirmek,
- Öğrencilerimize evrensel değerleri kazandırmaya çalışmak,
- Öğrencilerimizin yaş ve psiko-sosyal gelişim özelliklerini dikkate alarak öğrencilerimize arkadaşlık, bireysel farklılıklara saygı, sağlıklı iletişim kurabilme ve ergenlik dönemi sorunları ile ilgili danışmanlık yapmak,
- Kendisiyle barışık, farkındalığı ve empati becerisi yüksek bireyler yetiştirmek amacıyla öğrencilerimize psikolojik destek vermek,
- Sorumluluk bilinci ve karar verme becerilerini geliştirerek öğrencilerimizin kişisel gelişimlerine yardımcı olmak.

Eğitsel Rehberlik:

- Öğrencilerimizin akademik başarı durumlarını izleyerek başarılarını artırmak amacıyla bireysel ve grup görüşmeleri yapmak,
- Akademik başarıyı artırmak amacıyla, veli ve öğretmenlerle iş birliği içinde çalışmak,
- Öğrencilerimizin başarıya ulaşması için çalışma sevgisi ve iç disiplini kazandırmaya yönelik verimli çalışma ve zamanı etkin kullanma tekniklerini anlatmak,
- Başarıyı engelleyen etkenler olarak sıklıkla karşılaşılan dikkat dağınıklığı, motivasyon eksikliği, sınav kaygısı gibi konularda öğrencilerimize psikolojik destek vermek.

Mesleki Rehberlik:

- Öğrencilerimizin kendilerine uygun alan/dal/meslek seçimleri yapabilmeleri için ilgi ve yeteneklerini belirlemek,
- Öğrencilerimize üniversite hazırlık sürecinde meslekleri, yükseköğretim programlarını ve üniversiteler tanıtmak
- Sınav kaygısı, motivasyon ve konsantrasyon konularında öğrencilerimize psikolojik destek sağlamak,
- Üniversite sınavlarına hazırlık danışmanlığı ve sınav sonrasında tercih çalışması yaparak öğrencilerimizin hedefledikleri yükseköğretim programlarına yerleşmelerinde rehberlik etmek,
- Kariyer planlama çalışmaları yapmak.

ÖĞRENCİLERE YÖNELİK HİZMETLER

Sınıf Rehberlik Çalışmaları:

Öğrencilerin kariyer, duygusal ve sosyal gelişimlerini destekleyici sınıf rehberliği çalışmaları, yıllık rehberlik programı dahilinde düzenlenir. Bu kapsamda hedef belirleme, motivasyon, kendini tanıma, mesleki ilgi ve becerilerin farkındalığını sağlama, ders çalışma becerileri, öfke kontrolü, ergenlik dönemi özellikleri, sınav kaygısı, iletişim becerileri, karar verebilme becerileri vb. konularda sınıf çalışmaları yürütülür.

Oryantasyon Çalışmaları:

Liseye geçen öğrencilerin duygusal, sosyal ve eğitsel hazırlığını güçlendirmek için çalışmalar düzenlenir. Bu kapsamda öğrencilerimiz için çeşitli sınıf çalışmaları, bilgilendirme çalışmaları, seminerler düzenlenir.

Kendini Tanıma ve Mesleki Farkındalık Çalışmaları:

her sınıf düzeyinde öğrencilerle ilgi, beceri, çoklu zekaya yönelik bireysel çalışmalar yapılarak meslek - derslerle ilişkileri konusunda yönlendirilir. Akademik Benlik Kavrama Ölçeği Mesleki Yönelim Envanteri, Kendini Değerlendirme Envanteri, RİBA gibi uygulamalarla birlikte öğretmen, veli ve öğrenciden alınan geri bildirim, bireysel gözlem ve akademik değerlendirmelerle öğrenci profilleri oluşturulur ve rehberlik çalışmaları düzenlenir.

Üniversite Tanıtım Çalışmaları:

Öğrencilerin üniversitelerle ilgili bilgi sahibi olabilmesi için 11. sınıftan başlayarak üniversite gezileri düzenlenir.

Üst Eğitim Kurumlarına Hazırlık Çalışmaları:

Her sınıf düzeyine uygun olarak ama özellikle 11. Ve 12. Sınıflarda daha yoğun şekilde olmak üzere, gidilebilecek üst eğitim kurumları, sınavlar, meslekler, kariyer planlama, fırsat ve imkanlar vb konularda bilgilendirme çalışmaları (bireysel görüşme, sınıf rehberliği, seminerler) yapılır.

VELİLERE YÖNELİK HİZMETLER

Genel Veli Seminerleri:

Her öğretim yılında, oryantasyon çalışmaları kapsamında 9. Sınıf velilerine birinci dönem başında, farklı temalarda tüm velilerimize yönelik her iki dönemde genel veli semineri (veli toplantısının yapıldığı gün) düzenlenir. İhtiyaçlar doğrultusunda yaş ve sınıf seviyelerine göre veli paylaşım toplantıları ve seminerler de yapılmaktadır.

- Öğrencilerimizin kişisel-gelişimsel özellikleri, akademik başarıları, tutum-davranışları, öğretmen ve arkadaş ilişkileri ve aile içi ilişkileri gibi konularda bireysel görüşmeler yapılır.
- Öğrencilerimizin gelişimsel süreçlerine uygun olarak; velilerimizi bilgilendirmek amacıyla ergenlik dönemi özellikleri, iletişim, stres yönetimi ve rehberlikle ilgili tüm konularda dokümanlar hazırlanarak okul web sayfası vb mecralarda yayınlanır.

ÖĞRETMENLERE YÖNELİK HİZMETLER

Sınıf Rehberlik Çalışmalarının Planlanması:

Okulumuzun rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yıllık planının öğretmenler, okul yönetimi ve Rehberlik ve Psikolojik Danışma Bölümü iş birliği ile yürütülmesi sağlanır.

Öğrenci Gelişim Takibi:

Öğrencilerin sınıf içindeki duygusal, eğitsel ve sosyal gelişimlerinin ve bireysel görüşmeler neticesinde edinilen bilgiler doğrultusunda takibi, öğretmenlerimizle gerekli hallerde birlikte değerlendirilir. Ayrıca öğrencinin ihtiyacına göre okul yönetimi ve ders öğretmenleri birlikte planlamalar ve uygulamalar gerçekleştirilir.

BEP Toplantıları:

Tüm öğretmenler, öğrencilerin gelişimlerinin takibini sağlayan oryantasyon ve şube öğretmenler kurulu gibi toplantılarda, öğrencilerin gelişimleri hakkında bilgilendirilir.

Öğretmenlere Yönelik Bilgilendirme Seminerleri:

İhtiyaç duyulan konularda ve gelen resmi yazılar/projeler çerçevesinde, öğretmenlere çeşitli seminerler düzenlenir.

